

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XIV. Secundum orationis gradum declarare incipit, quando scilicet Deus animam particularioribus quibusdam gustibus iam perfundit. Ideo eos declarat, vt significet hos, iam supernaturales esse

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

rando, quod à Christo videatur, apud eum maneat, aliquid ab eo perz, humilier se coram ipso, cū ipso delicietur, memineritque se dignum non esse, qui apud ipsum maneat. Si quando hæc similiae facere poterit, eho etiam in ipso orationis principio non parum inde fructus percipiet, & fructus, quem hæc orandi ratio secum trahit, plurimus est; talem saltem eum esse anima mea experta est. Nescio an bene, ac verè hoc dicam; R.V. examinabit. Faxis Deus, ut in voluntate eius semper facienda non aberem. Amen.

CAPUT XIV.

SECUNDVM ORATIONIS GRADVM DECLARARE INCL-
PIT, quando scilicet Deus animam particularioribus quibusdam gustibus iam
perfundit. Ideo eos declarat, ut significet, hos iam supernatura-
les esse. Et est hoc notatum dignissimum.

CVM ergo iam dixerimus, quo hortus hic labore rigetur, & quanto
brachiorū connisu aqua ē puteo extrahatur; nunc non abs te futurū
est de secundo eius hauriendæ modo, qnem horti dominus instituit,
loqui, quando scilicet hortulanus administriculo rotæ aut tuborū aquam
haurit, in quo & plus haurit, & minore cum labore nonnihilque po-
test interquiescere, ita vt continuo eum laborare non oporteat. Hunc
ergo hauriendi modum similem esse dico orationi, quam quietis vo-
cant; & de illo in præsentiarum agere constitui. Hic ergo anima se recol-
ligere incipit, & hic quiddam supernaturale iam quodaramodo tangit
nam quantamcumque adhibeat diligentiam, nullo tamen modo id libi
ipsa poterit acquirere. Fateor tamen eam se in rotæ hac versanda, & per
intellectum operando, vt tubos aqua repleret aliquantum defatigasse
videri: at aqua hic altior est, vnde etiam minor in ea educenda laboris infi-
mitur, quam dum ea ē profundo pureo hauriēda est: dico, aquam vicinio-
rē esse; quod hic gratia se anima clarius cognoscendam præbeat. Hoc ni-
hil aliud est, quā quædam potentiarū animæ intra se recollectio, vt mai-
ore cum gusto lac voluptate, & gaudio fruantur, non tamen propterea he-
aut perdūtur, aut dormitāt: sed sola voluntas occupatur, adeò vt resciens
quomodo captiuetur, consensum dumtaxat praeficeret, vt eam Deus capi-
uet, vt qua se nouit captiuam esse eius, quem amat. Quam ò Iesu & Do-
mine mi, tuus nos amor hic iuuat! nam ille nostrum ita vincitum tenet, vt
ei quodammodo non det libertatem ad eo tempore quid aliud præter-
num te, amandum. Aliæ duæ potentie voluntatem iuuant, vtrilla se habili-
lem, & aptam, ad tanto bono fruendum, reddat; tametsi subindē fiat, vt
hæc etiam voluntatem, etiam tum, cum unita est non parve remoren-
tur at tunce eius est, illas non curare, sed in sua fruitione, & quæ te permane-
re. Si

Oratio
quietis me-
rum otium
est.

Sola volun-
tas hic Deo
unitur, &
eo occupa-
tur.

re. Si enim illas ipsa recolligere velit, tam ipsa, quam illæ simul perdentur. Tunc quippe sunt veluti columbae, quæ grano, quod columbarij Dominus ipsi, nullo earum cum labore spargit, non contentæ, aliò cibum quæsiturae auolant; sed ita eum ægre & tenuiter intenunt, ut ad columbarium primum redeant: eodem modo & illæ abeunt, & redeunt, visuræ sum voluntas quid ipsi im pertitura sit eorum, quibus iam fruatur, si tunc aliquam ijs escam & frumentum Dominus projicere velit, apud eum manent, in minus, rursus auolant alibi quæsiturae. Et cogitare debent, voluntati se non parum hoc modo prodest; esto interdum contingat, ut, cum memoria vel imaginatio ea reprætentare voluntati vult, quibus fruatur, ei dænum creat. Videat ergo voluntas, ut ita se erga eas gerat, viam dicam. Quidquid igitur hic peragitur, non nisi summa cum dulcedine, ac consolatione, & tam parvo cum labore fit, ut oratio, ^{Quomodo} voluntas se tametsi etiam diurna sit, nullatenus hominem delasset; intellega alias lector quippe hic valde sensim, & quietè operatur, & multò plus aquæ educit, quam è puto hauriebat: etenim lacrymæ, quas Dominus hic dat, non nisi cum gaudio fluunt, & esto sentiantur, non tam affectate procurantur. Hæc magnorum bonorum, & gratiarum aqua, quam animæ Deus hic clargitur, efficit, ut virtutes maius longè ingrémentum capiant, quam in superiore orandi modo: hæc namque anima, è misericordia loco, iam ascendere incipit, & iam tum aliquis gustus gloriae celestis notitia illi communicatur. Hoc (ut mihi quidem videtur) magis eam crescere, nec non proprius ad veram virtutem, è qua omnes alii virtutes deriuantur, Deum videlicet, facit accedere. Etenim maiestas eius huic animæ se communicare incipit, vultque eam sentire ac nosse, quomodo se illi communicet. Mox ergo ut huc peruenimus, omnem ergies terrenas effectum, & parvas quasdam gratias perdere incipimus: ad oculum namque perspicimus ne vel guttam, ac momentum quoddam gustus huius haberi hic posse, ac nullas dari dinitias, dominatus, honores, vel delectationes posse, qua ad vel vincum huius gaudij momentum tandem satis sint, quod id verum & sincerum sit gaudium, & tale, à quo nos penitus satiari, & repleri videmus, nam in rebus hisce terrenis, vix intelligo ubinam isthæ satisfactio, & satietas sita esse possit; semper quippe aliquod **I T A**, & **N O N**, id est defectum continent: neverò omnia sunt **I T A**, pro illo quidem tempore, **N O N** vero sequitur postea; quod consolacionem iam appareat præterisse, & animam eam recuperare non posse, & nescire quomodo recuperet. nam esto se austeriorum, orationum, & aliarum rerum omnium intentione in milie velut partes dissumperet, si modo Deus eam dare nolit, vix ei quidquam omnia presunt. Deus propter magnitudinem suam, vult isthac animam

S.
heresia

Open

N VII
157

nam intelligere, maiestatem suam tam ipsi vicinam esse, vt iam eam nosse non sit nütios ei imittere, sed ipsam et coram cum ea colloqui possit, idque non altâ voce clamando, quia ei iam ita vicinus, & propè est, ut eam vel primum labia motitatem intelligat. Impertinens, & extra propositum cuiquam videatur hæc me dicere; quod, cuius notissimum se Deum semper, & vbique nos intelligere, ac nobiscum agere. Nullum habet de re dubium est. Hic Imperator, & Dominus noster cupit nos hic intelligere & scire nos ab ipso intelligi, & quidnam eius faciat præstatio, sumque particulari quodam modo velle in anima incipere operari: quod è magna illa rum interiori, tum exteriori satisfactione, quam ei communitat, & è magna illa, quam inter hanc voluptatem ac gaudium, & gaudi terrena, esse dixi, differentia liquidò perspicitur: quia hæc vacuum, quod nostris ipsi peccatis in anima feceramus, replere videretur. Satisfactione pone
Vobis illa
satisfactione
multa
fit.

hæc ei aduenerit; inquit sàpè ne quidem scit, quid aut facere, aut veile, aut petere debeat. Iunctim ac simul omnia se putat inuenisse, & tamen qui inuenierit, nescit; inquit nec ipsa satis scio, quibus id verbis exprimam: multa enim horum exponenda, doctrina necessaria videtur. Nam ad propositum hic esset, exponere quid sit auxilium generale, quid particular (sunt enim plurimi, qui hoc ignorant) & quomodo Dominus hic regnat, ut anima hoc particolare suis quodammodo (vt dicitur) oculis vidat nec non ad alia plurima in quibus ego fortassis errauero: sed quia hec suri & examinaturi sunt viri, qui satis intelligunt, quid sit error, quid non hinc quoad hoc planè quieta, & secura sum: nam tam quoad materiam doctrina, quam eam de spirito, scio me turam esse posse; quandoquidem in eorum haec manus, & potestatem ventura sunt, qui & ea intelligent, & si quid malum, & erronenum fuerit, liberè delebunt. Vellem ergo haec loco exponere, quia prima principia sunt; nam cum id genus gratias amma cuidam Deus facere incipit, ne ipsa quidem satis eas intellige, aut quid de se faciat, nouit: si enim per viam timoris eam Dominus conducta vti me conduxit, non parum ipsa pœna, & amaritudinis sentit, si nullus adsit, qui eam intelligat; magna vero è contraria ei consolatio est se ipsam relut depictam, & expressam videre: & tunc demum clarè perspicit, quanam via incedat, cique perutile est scire, quid eam, in quo cumque demum statu, ad proficiendum facere oporteat. Ipsa namque multum superpassa, multumque temporis perdidit, quod, quid agere deberem, nollem: hinc valde me illarum miseret animarum, quae cum huc permanerunt, solas se, & magistro destitutas vident. Etsi enim varios, & plures ieiros spirituales, de ea materia, de qua hic loquor, tractantes legerim; tamen valde tenuiter eam declarant, & sanè, quamuis eam pluribus decole

declararent, nisi anima valde, hac in re versata sit, nimis quam multum negotij habebit, ad seipsum intelligendam. Vellem equidem Dominus mitigationem daret, ut fructus, & effectus, quos haec res, (quae iam sunt supernaturales esse incipiunt) in anima operentur, hic possem exprimere, ut ex effectibus intelligatur, quando hic sit spiritus Dei. Intelligatur, inquam, prout quidem ab hominibus mortalibus id potest intelligi; tamen semper consultum sit, cum timore, & metu incidere. Ex effectibus
Nam electores etiam à Deo sit, poterit tamen se subinde cacadæmon in buss discer-
Angelum lucis transfigurare, &c., nisi anima sit exercitatissima, & nendum
veracissima, ipsum non aduerteret, & ita quidem exercitata sit eff. quam-
do spiritus à Deo eff.

commodè, quæ necessaria sunt, omnia adferre nequeo: unde necesse est, me maiestas eius hic adiuuet. Nam communia cum aliis Religionis exercitia me obire necessum est; adhæc alijs plurimis, & grauibus occupationibus distinetur, cum in monastero agam, quod iam primùm constitui incipit, ut postea legere erit. Vnde quidquid hic scribo, vix & sedentarie, sed per interualla; & abruptum scribo: cum tamen ad hoc quiete mihi opus esset: nam cum Dominus spiritum dat, tunc facilis & melius omnia scribuntur; perinde ac si quis exemplar aliquod, & formam ante se positam haberet, ad cuius similitudinem opus suum effingere velleret. At si hic spiritus desit, tam eas impossibile est linguam, & idioma hoc intelligere, quam, (ut vulgo dicitur) Hebraicum, aut ex orientem aliquod idioma, esto etiam per multis annos orationi vacant. Quapropter permagni ad hoc mihi auxilij esse videtur, quod, dum hæc scribo, orationi vacem: nam ad oculum, & apertissime video, non tamen, quæ hæc dicam, quia nec intellectu haec ordino, nec etiam post scio, quomodo id dicere, scribereue potuerim. Et hoc mihi se pecunia nitit.

S.M.Teresa Opera.

M

quoscun-

S.
heresia

Opera

N VII

90
 quoscunque liberet, præsecaret; sciebam namque eos cum pro-
 tu, & meliores erupturos. Præsecaret inquam: veniunt namque
 in anima tempora, quibus nulla prouersus horti huius memoria han-
 tur, sed omnia in eo aida esse videntur, adeò ut nec irrigando,
 souendo ei aqua futura, imò nihil umquam virtuosum in animis
 iste videatur. Graue hoc est, & peracerbum: vult namque Dominus
 ut misellus hortulanus cogiter, omnem, quem in eo colendo, ignatu-
 que sumplit laborem, perditum, & frustra esse. Tunc deman-
 fit eruderatio, tumque malæ herbæ, quæ ibidem adhuc reman-
 runt, quantumcumque parua sunt, radieirus extirpantur; vi-
 mirum intelligamus, nullam; quantumvis magnam diligenter
 hoc sufficere, si gratia aquam nobis Deus auferat, & nostrum
 hilum partui, imo minoris, quam nihili faciamus. Hac autem
 tunc multum nobis humiliatis acquirimus, atque adeo flores re-
 fuscere, & denuo erumpere incipiunt. Ah, DOMINE Deus, o
 omne bonum meum, hoc autem & sine lacrymis, & magno animi
 meæ gaudio dicere nequeo) quod ita nobiscum esse velis, sicut in
 tars es Sacramento; quod certè cum omni veritate credere pos-
 mus, cum reuera ita sit. Verissimè autem hanc comparationem
 cere nobis licet, & nisi nos in culpa sumus, tecum possumus de-
 ciari, & incundari, quia tu nobiscum deliciaris, cum tuas
 se dicas delicias cum filiis hominum versari. Quid hoc est, Do-
 mini mihi quotiescumque verbum hoc audio, magnâ anima mea
 trorsum consolatione perfunditur: quam consolationem etiam fa-
 tum, cum valde perdita eram, fierinè potest, DOMINE, di-
 posse animam, quæ cum eo peruerterit, ut tales ei tu gratias & da-
 cias praestes, & simul intelligat, te ex ipsius conuerstatione, & co-
 mercio voluptatem capere, nihilominus post tot tantosque funes
 acceptos à te, tamque euidentia amoris erga se tui testimonia, si-
 gna, ut de eo dubitare nefas sit (cum opere, & per effecta,
 ipsa pateat) te denuo audeat offendere? Ceterum est sane cuius
 diuiniori, quæque te non semel, sed saepius offendunt: nam tu
 ego sum; faxit autem bonitas tua, ut ego sola illa ingrata sum,
 quæ tantam malitiam, tamque excessuum intolerabilemque inge-
 ritudinem ostenderim. Nam infinita bonitas tua aliquod iam inde lo-
 num adhuc elicuit, & quo malum grauius est, eo etiam magna
 misericordiarum tuarum bonum clarius elucescit. Quam metuere
 eas in æternum ego cantare & dilaudare possum? Ita sit, oblige
 DOMINI, & ego eas sine fine cantem; cum tu maximas erga me
 ostendas.

*Quomodo
flores in anima re-
crescere
incipiant.*

obstendere dignatus sis , vt , qui eas vident ac notant , maximopere
obtusefcant , & interdum meipsa præ admiratione non capiam , &
extra me rapiar , quò te melius laudem , & glorificem. Nam si sine
te in me essem , D OMINE , nihil penitus facere possem , nisi for-
tulisti in causa esse , vt hi horti huius flores denuo præsecarentur , a-
deo ut infelix , & miserabilis hæc terra iterum sterquilinium , qua-
lis antè fuit , fieret. Ne permittas id , obsecro , D OMINE , & no-
lipari ut anima quam totib[us] laboribus comparasti , & deinde toties de-
nouo redemisti , atque è terribilis draconis fauibus cruxisti , pessum
erat.

Ignoscet mihi R. V. quod à proposita materia & scopo digrediar; nec
miseretur , quia iuxta propositum , & intentionem meam loquor , id est ,
prout in anima mea affecta sum , scribo , cum hæc interdum , etiam
minus quam multum faciat , quod se contineat , ne in D E I sui lau-
dibus longius prouehatur , dum ei inter scribendum repræsentatur ,
& occurrit , quam multa ei debeat. Et credo fore , vt hoc R. V. minimè
displaceat , cùm (prout quidem mihi videtur) idem ambo Deo carmen
cantate possimus ; rametsi diuersimodè , quòd ego Deo longè plus de-
beam , quia plura mihi , sicut R. V. conscia est , & probè nouit , di-
milit.

C A P V T X V .

EANDEM PROSEQUITVR MATERIAM , ET ALIQUA ORA-
TIONIS BEAU , QUAM QUIETIS VOCANT , TENENDA PRACTICA ASSIGNAT. Oftendit item , multas re-
pari animas , que ad hoc Orationis genus perueniant , paucas autem ,
qua ulterius ascendant. Que autem hic tractantur necessaria
imprimu sunt , & utilia.

AM vero ad propositum reuertamur. Quies hæc , & recollectio
animæ maxime sentitur in satisfactione , & pace , que ex ea sequi-
tur , cum maxima potentiarum animæ delectatione , & quietione , &
simillima quadam voluptate. Quòd autem anima ulterius non al-
cenderit , hinc nihil ei videtur esse , quod ultra desideret , & libenter
cum Sancto Petro peteret , vt suum ei hic tabernaculum construere
liceret. Non se vel minimum mouere , aut aliorum reflectere au-
det , quòd hoc sibi bonum è manibus putet elapsurum & aufugi-
tum , imò interdum ne respirare quidem veller. Et nescit misel-
la , quòd cùm per seipsa bonum hoc ad se trahere , prorsus non
potuerit

M 2

S.
heresia

Opere

N VII

3